

Binar ok-ýaraglary taýýar dur

Category: Kitapcy, Publisistika

написано kitapcy | 23 января, 2025

Binar ok-ýaraglary taýýar dur BINAR OK-ÝARAGLARY TAÝÝAR DUR

»Içi dört million metre golaý zarinli çelekler açık asmanyň aşagynda ýatyr, munuň ýekeje damjasy hem adamy öldürmek üçin ýeterlik...».

Bu setirler өткөрмөлөрдөн awtoryň okyjylary geň galdyrjak bolup, özuniň toslap tapan zatlary bilen kejebäni garjaşdyryan detektiv romanynadan bir parça däldir. Gamburgda çykýan »Stern» furnalynyň habarçysy subutnamalara we diňe subutnamalara daýanýar. Ol nerw-paraliç (ysmaz) täsir edýän zäherli maddalaryň saklanýan ýeri bolan Tueladaky (Ýuta şatty) amerikan goşun sklady hakda dokumental söhbet açýar...

Halkara gatnaşyklarynyň bütin taryhynda hiç bir döwlet Birleşen Ştatlaryň edişi ýaly, hususanda Wýetnamdaky uruş ulanan däldir. ABŞ-nyň saglygy saklaýyış we sosial gulluklar ministri R. Shaýker geçen güýzde Birleşen Ştatlaryň Hind-Hytaýda himiki maddalary giň ulanandygyny resmi suratda tassyklady. Wýetnamyň territoriýasynyň üstünden 45 million litrden-de gowrak dürli himiki jisimleriň aerozol ýagdaýında pürkülendigi hökümet derejesinde aýdyldy...

Häzirki wagtda amerikan jeňbazlary himiýa ýaragynyň hil taýdan täze görnüşlerini döretmäge hem-de öndürmäge tarap ugur aldy. 1978-nji maliýe ýylynda şu maksat üçin goýberilen serişdeler 111 million dollar, 1981-nji ýylda 262 million, * 1982-nji ýylda bolsa eýýäm 455 million dollar boldy. Pentagon özuniň planlarynda pälini has hem uly tutýar, ol geljek maliýe ýylynda 810 million dollar, 1984-nji ýylda bolsa 1,4 milliard dollara çenli serişde gönükdirmegi göz öñünde tutýar.

ABŞ-nyň harby-himiýa gorhanasynda esasy orny şol projektlere laýyklykda ýokary derejeli awly, ölüm howply ýaraglaryň hil taýdan täze tipi bolan »binar ok-ýaraglary» diýilýänler eýelemelidir. Onuň düýp manysy şeýle: bu iki sany himiki maddadan ybarattdyr, olar biri-birine reaksiýa girýärler hem-de

biri-biri bilen gatyşan pursaty, ýagny içi şonuň bilen doldurylan snarýad ýarylan wagty nerw-paraliç täsirini edýän ölüm howply gazy emele getirýär. Angliýanyň »Nýu saýentist» furnalynyň şayatlyk etmeginne görä, täze ýaragyň öz »eýeleri» üçin howplulygy däbe öwrülen beýleki ýaraglaryň ähli görnüşlerine garanda pesräk, ýöne welin adamy öldürmek üçin onuň bir milligramy hem ýetik. Binar ýaragynyň ýene bir howplulygy hem ony dowam edýän halkara ylalaşyklaryň üstünden böküp öndürmegiň we saklamagyň mümkünçiligidir. Sebäbi onuň düzümindäki maddalary aýratynlykda alanyňda harby däl maksatlar üçinem ulanmak bolýanlygyna görä, kontrollyk etmek çärelerini işläp taýýarlamak işi barha kynlaşýar.

ABŞ-nyň goşunynyň ýaraglanyşygyna eýýäm dürli kalibrdäki artilleriýa snarýadlary alyndy, binar ok-däriniň täze zarýadlaryny taýynlamak işi tamamlanyp barýar. Basym amerikan goşuny esasy artilleriýa sistemalaryna, awiasion-himiki bombalara »Lens» tipli raketalara, ganatly raketalara täze himiýa ok-ýaraglaryny alar.

»AMERIKAN IMPERIALIMINIŇ GANLY YZLARY».

Aşgabat »Türkmenistan» 1983 Publisistika